

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת מטות

נאמא

©
כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה
או לעילוי נשמת
ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:
א.י.ש. אשדוד
0527627127

פרשת מטות

בתורה לשמה, ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן.

ובכונת המשנה באומרה חסיד ישר סיפר פעם הרה"ק השפת אמת זי"ע שבצעירותו שאל אותו הרה"ק רבי חנוך העניך מאלכסנדר זצ"ל מה הוסיפה המשנה באומרה ישר, אם הוא כבר צדיק וחסיד, מה מוסיף ישר, ואמר שכוונת המשנה שיהיה 'חסיד ישר', לאפוקי מ'חסיד שוטה'.

עכ"פ הערוגת הבשם מביא שהמפרשים מבארים דכוונת המשנה ומכשרתו, הוא מלשון של הכשר כלים, דמה שמגעילין הכלים ומוציאין ממנו בליעת האיסור קרי הכשר, והכי נמי התורה הקדושה היא מגעלת כל מדות ומחשבות רעות הטמונים בלב האדם. כמבואר ברמב"ם סוף הלכות איסורי ביאה (כב כא) עצה לטהר מחשבותיו, יפנה עצמו ומחשבתו לדברי תורה, וירחיב דעתו בחכמה, שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה, ובחכמה הוא אומר (משלי ה יט) אילת

ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת התורה אשר צוה ה' את משה. אך את הזהב ואת הכסף את הנחשת את הברזל את הבדיל ואת העפרת. כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש וטהר וגו' (במדבר לא כא-כג). בפירוש רש"י (שם) מביא דרש על הפסוק 'אך את הזהב' לומר שצריך להעביר חלודה שלו קודם שיגעילנו, וזהו לשון אך, שלא יהא שם חלודה, אך המתכת יהיה כמות שהוא.

זקני הערוגת הבשם הקשה, מאי זאת חקת התורה דקאמר, לא הוי ליה למימר זאת חקת התורה, אלא זאת חקת הטהרה, או זאת חקת ההכשר. ויותר יפלא, דהוי ליה למימר הבאים מן המלחמה, דאילו הבאים למלחמה משמע כאילו הם הולכים עתה למלחמה, והא כבר חזרו מן המלחמה.

ותירץ ובהקדם דאיתא בפרקי אבות (ו א) בהני מילי מעליותא דקחשיב התנא במעלות העוסק

אהבים ויעלת חן דדיה ירווך בכל עת באהבתה תשגה תמיד.

והנה כבר מבואר בספר התניא (פרק כז) דאינו נקרא צדיק כל זמן שעדיין יש לו נטיה לתאות עולם הזה, הגם שמגביר יצרו הטוב לכבוש תאוותיו, אבל כל זמן שעדיין צריך ללחום כנגדו אינו אלא בינוני, עיי"ש. וא"כ מי שברצונו להיות בבחינת צדיק וכ"ש במדרגת חסיד, שהיא מדרגה יותר גדולה, צריך מתחילה לפנות עצמו מכל נטיה לתאות העולם הזה, ואין תקנה לזה כי אם ע"י עסק התורה, כמבואר ברמב"ם הנ"ל. והיינו דאמר התנא ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן.

והנה קי"ל (שלחן ערוך או"ח תנא ג. יו"ד קכא א) שצריך להעביר מתחילה החלודה שעל פני הכלים קודם שיגעילנו כדפירש רש"י, וילפינן לה מאך את הזהב וגו', אך הוא לשון מיעוט, והרמז בזה לענינינו, על דרך ששינונו (אבות ג ט כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקיימת. ותנן נמי (שם משנה יז) אם אין חכמה, אין יראה, קשיין אהדדי. ותירצו הקדמונים, דיראה החיצונית צריך להקדימה לתורה, וזה שאמרו חז"ל (שבת לא) כל אדם שיש בו תורה ואין בו יראת שמים דומה לגזבר שמסרו לו

מפתחות הפנימיות ומפתחות החיצונות לא מסרו לו בהי עייל. ובחינת יראה זו צריך להקדים לתורה, אבל יראה פנימיות אי אפשר לזכות אליה בלי תורה, ובזה הוי ליה תורה תרעא לדרתא.

בענין היראת שמים, הנה זקיני כ"ק גאב"ד חוסט זצוק"ל אמר פעם אמרה ידועה, על התמיהה בנוסח של ברכת החודש שאנו כופלים פעמיים לבקש על יראת שמים, בראשונה אומרים 'חיים שיש בהם יראת שמים ויראת חטא', ושוב מבקשים אנו 'חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים', וכפילות זו למה לנו, אלא אחרי שאדם מקבל עושר וכבוד צריך לבקש שוב על יראת שמים.

אך לפי דברי הערוגת הבשם אפשר לפרש בענין אחר דבראשונה אנו מבקשים על יראה חיצונית, ושוב אנו מבקשים 'חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים', דיראה חיצונית צריך להקדימה לאהבת תורה, ואחרי שזוכים לאהבת תורה שוב מבקשים על יראה פנימיות, דיראה פנימיות אי אפשר לזכות אליה בלי תורה, וזה מה שאנו אומרים 'חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים'.

מבחוץ, ואח"כ פועל ההכשר, הכי נמי בתורה הקדושה, דמכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן נמי הכי הוי.

ובזה מדוקדק על נכון הא דכתיב אל אנשי הצבא הבאים למלחמה, על דרך שכתב החובת הלבבות (שער יחוד המעשה ה) שאמרו על חסיד שפגע אנשים שבים ממלחמת אויבים, אמר להם שבתם מן המלחמה הקטנה, התעתדו למלחמה הגדולה, אמרו לו ומה היא המלחמה הגדולה, אמר להם מלחמת היצר וחייליו. והיינו דאמר ליה אלעזר הכהן, כיון ששבו מן המלחמה א"כ הוי ליה אנשי הצבא הבאים למלחמה. לזה אמר כשתכינו עצמכם למלחמה הגדולה, תדעו זאת חקת התורה אשר צוה ה' את משה.

וממשיך הערוגות הבושם, והנה ענין החלודה על הכלי, הוא דבר החוצץ בין הכלי ובין מימי ההכשר, וצריך להסיר מתחילה החלודה, ובאופן אחר אין ההכשר מועיל כלום להפליט הבלוע של איסור המובלע בתוכו. הכי נמי מתחלה צריך להסיר המדות רעות והתאות עולם הזה מבחוץ, מחמת יראה חיצונית, ושוב, התורה הקדושה מכשרתו להגעיל ממנו כל מה שטמון בקרבו, מחשבות והרהורים.

ולפי זה מבאר דזה שאמר אלעזר הכהן זאת חקת התורה אשר צוה ה' את משה, דענין הכשר כלים היא חוקה על כל התורה כולה, בבחינה הנ"ל, דצריך ליזהר כמו גבי הכשר כלים, דאמרינן אך את הזהב וגו', דמתחלה צריך להסיר החלודה

מתוך רעוא דרעיון פרשת מטות-מסעי תשפ"א

שב"ק פרשת פינחס תשפ"ב

קידושא רבא בצפרא דשבתא

כהיום הזה בזמן הגלות אין אנחנו זוכים להקריב הקרבן התמיד, אבל אנו אומרים קרבן התמיד בתפילה בשחרית ובמנחה שזה בבחינת ונשלמה פרים שפתינו. ובאמת שזו הלכה מפורשת בשלחן ערוך (או"ח מה) שם כתב הרמ"א שאומרים פרשת התמיד. והמחבר כתב שם (סעיף א) שבשבת אומרים אצל פרשת התמיד פסוקי מוסף דשבת, אבל לא בראש חדש ויום טוב, מפני שקורין בתורה בפסוקי מוסף. וכתב הרמ"א שי"א שמזכירין גם מוסף ראש חדש, וכן נוהגין, כדי לפרסם שהוא ראש חדש.

אמנם אנו לא נוהגים לומר הפסוקים של מוסף כחלק מהקרבנות, כמו שמובא בשער הכוונות (הו"ד כף החיים בריש סי' מה) שחשש לדברי המנהיג

צו את בני ישראל ואמרת אלהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו. ואמרת להם זה האשה אשר תקריבו לה' כבשים בני שנה תמימים שנים ליום עלה תמיד. את הכבש אחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים. ועשירית האיפה סולת למנחה כלולה בשמן כתית רביעת ההין. עולת תמיד העשויה בהר סיני ונ' (במדבר כח ב-ו).

היום הוא שבעה עשר בתמוז, ואיתא בחז"ל (ר"ה יח): שיום זה נקבע לצום מפני הדברים הרעים שקרו באותו יום, ואחד מהם שהתבטל קרבן התמיד, והקריאה היום בענין קרבן התמיד מעורר הרגש של הקרבנות שזכינו להקריב בבית המקדש.

א. כדאיתא בגמרא תענית (דף כו): חמשה דברים ארעו את אבותינו בשבעה עשר בתמוז... בשבעה עשר בתמוז נשתברו הלוחות ובטל התמיד והובקעה העיר ושרף אפוסטמוס את התורה והעמיד צלם בהיכל בתשעה באב נגזר על אבותינו שלא יכנסו לארץ וחרב הבית בראשונה ובשניה ונלכדה ביתר ונחרשה העיר.

הגר הנאחו עם הפתילה, שמתנועע לכאן ולכאן, כעין זה נשמת ישראל כיון שאומרים דבר אחד של תורה מתנועעים לכאן ולכאן ולכל הצדדים כאור הגר, וכתיב (משלי כ כז) גר ה' נשמת אדם, ואתם קרויין אדם ואין עכו"ם קרויין אדם.

ולפי דבריו יש לומר דלכן במעמד הר סיני כשפסקה זוהמתן, כתיב 'וינועו', שהיה מתנועעים, בגלל שאז הנשמות נטהרו לאותה מצב שהיה בעת שנחצבו מנר קדוש הדולק, כדאמרן.

והנה כשהיו מקריבים הקורבנות בבית המקדש, ענין הקרבן מורה על ענין התקרבות להש"ת, ועל זה נאמר 'עולת תמיד העשויה בהר סיני', שענין ההתקרבות היה שיתקרבו להיות באותה בחינה שהיו 'בהר סיני' כדאמרן.

ולפי דברים אלו יובן למה הביא הרמ"א המנהג שנוהגים להתנועע באמצע ההלכות של אמירת הקרבנות דייקא, להורות שבעת אמירת הקרבנות צריכים להיות באותה בחינה שהיו בהר סיני, שנטהרו נשמותיהן לאותה בחינה שהיתה בעת שנחצב מנר הדולק, כדאמרן.

(מובא במור מה) שכשעדיין לא התפלל שמו"ע דשחרית שנתקן במקום קרבן התמיד (ברכות כו:), אין נכון להזכיר פסוקי המוספין.

והנה הרמ"א כתב שם עוד הלכה, שנהגו המוקדקין להתנועע בשעה שקורין בתורה דוגמת התורה שנתנה ברתת, וכן בשעה שמתפללים על שם 'כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך' (תהלים לה י), ותמוה הדבר למה הכנים הרמ"א הלכה זו באמצע הלכות של אמירת הקרבנות.

ונראה לומר דבר נפלא על פי מה שכתב בעל המורים (שמות כ טו) שמהפסוק וירא העם וינועו, הוא המקור שמתנועעים בשעת לימוד התורה לפי שהתורה ניתנה באימה ברתת וביזע.

והנה הזוהר הק' (פינחס ריח:) מבאר הטעם שכל העמים שבעולם אינם מתנועעים, אלא ישראל לבדם כשעוסקים בתורה הם מתנועעים לכאן ולכאן בלא שום לימוד והרגל מאיזה אדם בעולם, ואינם יכולים לעמוד על מעמדם, וכתב הטעם כי נשמותיהן של ישראל חצובים מנר קדוש הדולק, וזה הגר בשעה שגדלק מן התורה העליונה אינו שוקט אפילו לרגע, כאור

יעזור השי"ת שנוכה להקריב הקרבנות כהלכתם בפועל, ולא רק לצאת תמידים כסדרם ומוספים באמירה בעלמא, בביאת גוא"צ בב"א.

רעוא דרעוין

מוהר"ר שלמה מקארלין וצללה"ה הי"ד (שיו"ד דיליה יחול ביום חמישי כ"ב תמוז הבעל"ט) שאמר בשם מדרש"י, דבשעה שאמר ליה הקב"ה שיצטרך להיות אצל כל ברית, אמר אליהו רבש"ע כיון שמדתי שאני מקנא ולא אוכל לסבול חטא ועון, פן יהיה אבי הבן המכניס לברית בעל עבירה ולא אוכל לסבול, והשיב לו הקב"ה הנה אכפר לו עונותיו. ואמר עוד פן יהיו הסנדק והמוהל בעלי עבירות, והשיב השי"ת אכפר להם ג"כ, ואמר עוד פן יהיו העומדים שם בעלי עבירות, והשיב השי"ת שיכפר לכל העומדים בברית. וזה המקור לסגולה המיוחדת שיש בהשתתפות בברית מילה.

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא בליתי את בני ישראל בקנאתי. לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום. והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם תחת אשר קנא לאלוקיו ויכפר על בני ישראל (במדבר כה יא-יג).

קראנו היום בהפטרה, שאליהו אמר, קנא קנאתי לה' אלוקי צב-אות כי עזבו בריתך בני ישראל וגו' (מלכים א יט י), ואיתא בזוהר הק' (ח"א רט). שכשאליהו אמר קנא קנאתי כי עזבו בריתך, אמר לו הקב"ה שיצטרך להיות אצל כל ברית מילה, ויבוא להעיד שישאל שומרים הברית.

ו**כתב** הבני יששכר, שזהו מרומז בפינחס הוא אליהו, תחת אשר קנא לאלוקיו, עי"ז ויכפר על

איתא בבני יששכר (תשרי מאמר ד ג, אגרא דפרקא קמו) שנאמר לו משם קדוש ישראל ה"ה הרב הקדוש

ב. כעת לא נמצא מקור מקומו איה, אכן כעין הדברים האלו איתא בכמה ספרים, אך כבר ידוע משם צדיקים שדברי הצדיקים הם עצמם מקור לדבריהם.

וכלל, בזה הרחמנות הגדול לבש קנאה ונקם בהחוטא ועצר המגיפה, וכל זה היה ע"י הרחמנות, וע"י מסירת נפשו כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין פב): שנעשו לו ניסים וכו', ואלמלי זאת הרחמנות הגדול לא היה לו באפשרי לסמוך על ניסים כאלו ולמסור נפשו, רק מי שהוא ברחמנות גדול כזה, זה האיש יכול להיות קנא ונוקם.

ויש להוסיף ולומר בענין זה, על פי מה שמבאר הר"ק המגיד ממעזרימש זי"ע (מובא בספר ייטב פנים ח"ב שפת הים כג) מה שאנו אומרים בזמירות ליל שבת, 'משוך חסדך ליודעך א-ל קנא ונוקם', והרי מידת החסד היא לכאורה סתירה למידת 'קנא ונוקם'.

וביאר על פי דברי מרן הבעל שם טוב זי"ע בביאור הפסוק א-ל נקמות ה'" (תהלים צד א), שלכאורה יפלא האיך שייך בנקמה שם רחמים. אלא משל למה הדבר דומה, לאחד שמרד במלך ותחת שיענישו המלך נישאו על מעל כל השרים ועבדי המלך. וכשהכיר אדם זה בגדולת המלך נשבר ליבו בקרבו, היאך העיז פניו למרוד במלכו, אשר לא די שאינו מייסרו ומוכיחו, אלא עוד מרבה להיטב עמו.

בני ישראל, העל שאמר להשי"ת הנה מדתי מדת קנאה לאלוקים ולא אוכל לסבול בעל עבירה, הנה עי"ז הבטיחו השי"ת לכפר על כל בני ישראל העומדים בכרית.

הנה הקנאות של פינחס היה באופן מיוחד, שהגם שהיה ענין של קנאות, היה מתוך רחמים וחסדים כמו שנאמר 'בקנאו את קנאתי בתוכם'. וענין זה מבאר זקני הר"ק מראפשיץ זי"ע, על פי מה שכתב בזוהר הק' (ח"ג רלו) שפינחס ראה את אות מ"ם פורח באויר וצרפו לשמו, ש'פינחס' גימטריא ר"ח, ונעשה רמ"ח עם המ"ם, וז"ש ויקח רמח בידו (במדבר כה ז).

ומבאר הר"ק מראפשיץ שהכוונה שפינחס ראה את אות מ"ם פורח באויר, שרצה הס"מ לתפוס את מ"ם ולעשות ח"ו מות, ותפסו פינחס וצרפו לשמו גימטריא ר"ח, ונעשה מזה צירוף רח"ם, שהכנים את רחמנותו של הבורא ית' אל הקנאות, שקנאתו שקנא היה בשביל גודל רחמנותו שריחם על כנסת ישראל, שיהיה בם בעלי עבירות כאלו בעם קדוש כזה, ובפרט שראה המגיפה בבני ישראל וריחם מאוד, ומחמת גודל הרחמנות שהרחמנות שלו נתפשט בכל מדותיו ולא היה יכול להתאפק כלל

נמצא שלא מחמת רציחה עשה כן
אלא כדי לנקום נקמת ה'.

וראיתי מוכא מספר תורת בהן,
שבודאי לא נעלם מבני

ישראל שפינחס עשה מצוה גדולה במה
שמסר נפשו על קידוש ה', אלא שהיה
נראה ונדמה להם שמצוה זו באה לו
מצד הכעס היוקד בטבעו, וזה מה

שזלזלו בו שמעשיו לא היו לגמרי לשם
שמים כי מחמת טבעו הרע ואש
הבוערת בו לרע. אולם מן השכר שזכה
פינחס הוכח שלא עשה כן אלא מצד
מדת החסד, שהרי לא נתכהן פינחס
עד שהרג לזמרי, ומדתם של הכהנים

היא מדת החסד, ועוד שהקב"ה נתן
לפינחס 'את בריתי שלום' שהפך להיות
אליהו, ואין אליהו בא אלא להרבות
שלום, ככתוב (מלאכי ג כג-כד) 'הנה אנכי
שולח לכם את אליה הנביא והשיב
לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם',
וגם מזה מוכח שמעשיו לא היו מצד
הכעס, אלא ממדתו של אהרן להיות
אוהב שלום ורודף שלום, שהרי הקב"ה
משלם מדה כנגד מדה, ואם קיבל שכר
השלום בודאי עשה מעשיו משורש
החסד של אהרן הכהן.

אנו רואים שמעשה פינחס קשור
לביאת משיח וגאולת ישראל,

ועל פי זה מבאר המגיד ממעזריטש,
שהקב"ה מרבה להטיב לחייבים
כדי שליבים ישבר בקרבם, ויאמרו בלבם
היאך מרדנו ופשענו בו, והוא כנקמה
ע"י חסדים, והוא מה שאנו מבקשים,
שישפיע הקב"ה חסדים ליודעי ה',
שככל שיראו חסדי ה' ישבר לבם
בקרבם היאך לא עבדוהו כראוי.

ועל פי דברים אלו יש לומר, שפינחס
ע"י מעשה הקנאות שלו, הכניס
בתוך ליבם של כלל ישראל ענין של
גודל מעלת נפש הישראלי, והרגישו
מעצמם את גודל החטא, וזהו 'בקנאו
את קנאתי בתוכם'.

ויש להסמיך לדברים אלו, מה שנאמר
בשם הרה"ק רבי חנוך העניך
מאלכסנדר זי"ע על מה שכתב רש"י
על הפסוק פינחס בן אלעזר בן אהרן
הכהן (במדבר כה יא). לפי שהיו השבטים
מבזים אותו, הראיתם בן פוטאי זה
שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת
אלילים, והרג נשיא שבט מישראל,
לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן.
שהיו השבטים אומרים, שלא היתה
כוונת פינחס בשביל נקמת ה', אלא
בהיותו נצר למשפחת קצבים ורוצחים
על כן הרג את זמרי, לכך מייחסו
הכתוב אחר אהרן, שהיתה מדתו מדת
החסד והיה אוהב שלום ורודף שלום,

כמו שכתב בתרגום יונתן בן עוזיאל, על הפסוק 'לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום', ואעבדיניה מלאך קיים וייחי לעלמא למבשרא גאולתא בסוף יומיא.

וכן אנו רואים ענין זה, במה שנאמר בפרשת בלק (במדבר כד יד) ועתה הנני הולך לעמי לכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים. והביאור הפשוט בפסוק הוא שבלעם נתן לו עצה על מה שיעשה כלל ישאל לעמו באחרית הימים. אולם רש"י (שם) פירש, לכה איעצך - מה לך לעשות, ומה היא העצה, אלוקיהם של אלו שונא זמה הוא כו' כדאיתא בחלק (פנהרין קי.), תדע שבלעם השיא עצה זו להכשילם בזמה, שהרי נאמר הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם (במדבר לא טו). אשר יעשה העם הזה לעמך - מקרא קצר הוא זה, איעצך להכשילם, ואומר לך מה שהן עתידין להרע למואב באחרית הימים. הרי אנו רואים שענין זו קשור לאחרית הימים וביאת המשיח.

האור החיים הק' מבאר בדרך רמז על פי דברי המדרש (במד"ר כא) שאמרו פינחס הוא אליהו אשר הוא עתיד לבשר עם בני ישראל בגלות האחרון, וכאן הודיע הכתוב במה זכה למעלה זו להשיב לב בנים על אבות,

ואמרו חז"ל (עדות ה' ז) אין אליהו בא אלא להרבות שלום בעולם, והוא אמרו פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם וגו', כפל לומר ב' קנאות לרמוז לקנאה שקנא בזמן זה, ולקנאה שקנא פעם ב' בימי אחאב כאומרו 'קנא קנאתי לה', גם שם כפל לומר קנא קנאתי, לרמוז לב' קנאות, א' בימי משה וא' בימי אחאב, וגמר אמר תחת פירוש ב' יעודים אלו של 'בריתי שלום' ו'ברית כהונת עולם' הם כנגד ב' דברים שעשה, ברית שלום תחת אשר קנא לאלוקיו, כאן רמז במה שקנא בימי אחאב על שעזבו אלוקים והיו עובדי עבודה זרה, והוא מה שדרקק לומר לאלוקיו שנתקנא על עבודה זרה שעליה נאמר (דברים ו טו) כי א-ל קנא וגו' עד שאמרו כל העם (מלכים א י"ה לט) ה' הוא האלוקים וגו', לזה גם כן הוא יבשר ביום ההוא אשר יהיה ה' אחד ושמו אחד, שהוא גם כן סוד ה' הוא האלוקים.

ראיתי מובא בשם הגאון רבי נפתלי הכהן שווארץ זצ"ל גאב"ד מאד, שביאר ענין הוא"ו קטועה בפסוק 'הנני נתן לו את בריתי שלום', על פי המבואר בכתבי האר"י ז"ל דלעתיד לבוא ישנתנה הוא"ו דשם הוי"ה לוי"ד, כמ"ש (זכר' יד ט) ביום ההוא יהיה ה'

מדת הגבורה והדין, אבל בעצם הגיע מענין של רחמים וחסדים כדאמרן, וכמו כן לעתיד לבוא יהא באותה בחינה כמ"ש ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

וראיתי מובא עוד בענין הוא"ו קטועה, על פי מה שכתב רש"י על הפסוק (ויקרא כו מב) וזכרתי את בריתי יעקב - בחמשה מקומות נכתב מלא, ואליהו חסד בחמשה מקומות, יעקב נטל אות משמו של אליהו ערבון שיבוא ויבשר גאולת בניו. ולכן הוא"ו של 'לכן אמור הנני נתן לו את בריתי שלום' קטועה, שבפסוק זו מרומז ענין פינחס זו אליהו, ומרמז בהוא"ו קטועה על נטילת אות וא"ו מאליהו כמשכון ע"י יעקב.

ולפי מה שאמרנו יש לומר דהענין למה דוקא יעקב מכל האבות לקח משכון מאליהו, ויש לומר דמדת אברהם היה חסד, ומדת יצחק היה גבורה, ויעקב היה מדת תפארת שהוא שילוב של חסד וגבורה, ולכן לקח הוא משכון מאליהו שיבוא לבשר גאולתינו, ואז גם יהיה בחינה זו כדאמרן.

אנו נכנסים לימי בין המצרים, וגם בימים אלו שהם דינים טמון

אחד ושמו אחד, ועל זה מרמז הוא"ו קטועה, דבזמן שיבא פינחס זה אליהו לבשר גאולתינו מוא"ו יעלה ליו"ד.

ורגיל אני לחזור מה שכתוב בספרים הק' על ענין זה, שהשם י"ה הוא ענין של דין, כמ"ש (תהילים קיח יח) יסור יסרני י-ה, ועל זה אנו מבקשים (שם פסוק ה) מן המצר קראתי י-ה ענני במרחב י-ה, שהשם י"ה שמרמז על דין כדאמרן, יתרחב לשם הוי"ה שהוא שם של רחמים, אמנם לעתיד לבוא יתרחב השם לשם י-ה-י-ה, וכוננת הדברים שבעולם הזה האותיות ו"ה בשם הוי"ה ממתיקים השם י"ה שיהא בחינה של רחמים, אולם לעתיד לבוא יבינו שגם החלק י-ה של השם, שהיה נראה לעין כדינים, גם הוא בחינה של רחמים וחסדים.

ויש לומר שזו הכוונה בדברי האור החיים הק', שענין ה' הוא האלוקים שאמרנו, שהבינו אז שאלוקים שהיא מדת הדין, הוא בעצם שם הוי"ה, שהבינו שבתוך מה שנראה לעין כדין, טמון בה רחמים וחסדים.

ולפי דברים אלו מובנים כמין חומר הקשר של מעשה פינחס למה שיהיה לעתיד לבא, שמעשה פינחס היה מעשה שנראה לעין כענין של

יעזור השי"ת שנוכה שיבוא אליהו לבשרינו על גאולת ישראל, שנוכה לביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, לנחמת ציון ובנין ירושלים בב"א.

בהם רחמים וחסדים, כמו שאמרו חז"ל (מדרש תהלים ע"ט) בפסוק מזמור לאסף אלקים באו גוים וגו', מזמור, קינה מבעי ליה, אלא שהשליך חמתו על עצים ואבנים.

ניצוצי אודה מתוך סעודת מלוה מלכה

מוצש"ק פרשת פינחס תשפ"ב

חיים שע"י קהילתינו, שבפרשתינו מוזכר כל הימים טובים, וידוע מה דאיתא בספרים הק', שזה בא לרמוז שכ"א ימי בין המצרים הם נגד הימים טובים. והנה בין כל פרשה ופרשה של הימים טובים כתוב בחומשים אות ס', לומר שפרשה זו סתומה, אך בין חג השבועות לראש השנה כתוב בחומשים אות פ', לומר שפרשה זו פתוחה, וענין זו שהפרשה פתוחה בא לרמוז שבין שבועות לראש השנה עוד עתידים להכניס עוד ימים טובים כמו שאמרו חז"ל שלעתיד לבוא יתהפכו ימים אלו לימים טובים ומועדים.

יעזור השי"ת שנוכה במהרה שימים אלו יתהפכו להיות מועדים ורגלים בביאת גוא"צ בב"א.

חשבתי להוסיף מעט על מה שאמרנו היום בשלש סעודות, דהנה היום היה שבעה עשר בתמוז וקראנו פרשת פינחס, וכבר הזכרנו מה שאמרו חז"ל (במד"ר כא) שפינחס זו אליהו, ובתשעה באב נולד משיח, וידוע שאליהו יבוא לבשרינו ג' ימים לפני ביאת המשיח כמ"ש (מלאכי ג כג) הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והנורא. ואולי יש לומר שהשלשת שבועות של ימי בין המצרים, שמתחילים עם היום שקראנו פרשת פינחס, שפינחס זו אליהו, ומסתיימים עם תשעה באב שבה נולד משיח, הם רמוז לג' ימים שאליהו יבוא לבשר על ביאת המשיח.

ואמר לי השבוע הרה"ג רבי משה וינבך שליט"א ראש כולל שנות

סעודת יומא דהילולא קדישא של האור החיים הק' בהיכל בית מדרשינו

יום רביעי פרשת פינחס י"ד תמוז תשפ"ב

ושהה שם בימי הפסח, ובשביעי של פסח בנוסעו בספינה כמעט שנמרפה בגלי הים, ושב על עקבותיו ולא השלים נסיעתו לארץ ישראל, ולא נפגשו ביחד.

ורואים מזה שנשמתו של האור החיים הק' קשורה לנשמתו של משיח, וכן אנו רואים בפרשתן (פינחס) ענין הרוחות, שלפני מיתתו של משה רבינו ביקש מאת הקב"ה 'יפקוד ה' אלהי הרוחות לכל בשר איש על העדה אשר יצא לפניו ואשר יבוא לפניו' וגו' (במדבר כו, טז-יז), והיו"ד של האור החיים יוצא תמיד בזמן של פרשת פינחס.

ובפרשתן יש את ענין מסירת ההנהגה מאת משה רבינו, וכמו כן לאחר פטירתו של האור החיים הק' עברה ההנהגה לבעש"ט, כמו שידוע שבזמן הסתלקות האור החיים בסעודה שלישית, הפטיר הבעש"ט ואמר 'כבה נר המערבי', ובשאלה לכוונתו, הסביר, שיש כוונה אחד בנמילת ידים שמגלים רק לגדול

ידוע הסיפור שמרן הבעש"ט הק' רצה להתראות עם האור החיים הק', כיון שהבעש"ט אמר שלאור החיים הק' יש לו שורש נשמה מרוח דוד של אצילות, ולבעש"ט בעצמו היתה שורש נשמה מנפש דוד של אצילות, והרגיש שאם יתדבקו הנפש והרוח יכלו להביא בזה לביאת הגאולה, והבעש"ט שלח מכתב אל גיסו הרה"ק רבי גרשון מקימוב זי"ע שישאל את האור החיים אם ראוי שימריח ויסע אל ארץ ישראל בעבור ממרה זו, והשיב לו מכתב אבל לא הגיע ליעדו אל הבעש"ט, ותורף המכתב היה ששאל את הבעש"ט אם רואהו את כל גופו בחזיון, וכוונתו היתה שרק אם הבעש"ט רואה את האור החיים בחזיון בכל גופו ממש, אזי סימן שיש סיבה לנסיעתו, ובאמת היה הבעש"ט רואה את האור החיים רק עד קרסוליו ולא כל גופו, ולמעשה כיון שלא הגיעה המכתב לבעש"ט ולא ידע שאין לו למה ליסע, לכן יצא הבעש"ט לדרך בספינה והגיע לאיסתנבול שבטורקיה,

יעזור השי"ת שזכותו תגן עלינו ועל כל ישראל, ובמיוחד לרבי משה שליט"א שהכין את הסעודה, שיזכה לכל הישועות ולנחת מצאצאיו עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

הדרור, וכשנמל ידיו לסעודה שלישית נתגלה אליו כוונה זו, מזה הבין שהאור החיים הק' הלך לעולמו, הרי אנו רואים שבפטירת האור החיים עברה הנהגתו הבעש"ט.

שמחת השבע ברכות לבת הרה"ג רבי שמעון בדוידאר שליט"א

יום רביעי פרשת פינחס י"ד תמוז תשפ"ב

שזועם בה הקב"ה, והק' בתום' (שם ד"ה דאלמלי) מה שייך לומר ברגע אחד, ותי' שאפשר לומר 'כלם'.

ואיתא בגמ' (ברכות ה.) 'לעולם ירגזו אדם יצר טוב על יצר הרע', ושמא תתמה מהיכן יש להם לבני ישראל מדה זו של רוגז, אלא מכוח מה שהקב"ה זועם בכל יום הוא הנותן גם לבני ישראל מעין בחינה זו.

והנה יוצא שבכל הימים שבו לא זעם הקב"ה - בכדי שלא יוכל בלעם לקלל את בני ישראל (ברכות ז.), לא היתה לבני ישראל כוח ויכולת להרגז את היצר הטוב על היצר הרע, ולכן בעת שקצף פנחס בקנאתו, עי"ז נתן שוב כוח ביד בני ישראל להתגבר על יצרם הרע, וזה ביאור 'בקצפו את

שמחה גדולה היא להשתתף בשמחה זו, ובשמחת החתונה לא הייתי, והרי יש דין של שבעת ימי תשלומין.

בפרשתן פנחס בן אלעזר בן אהרן חכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם וגו' (במדבר כה יא), וברש"י שם 'בקצפו את הקצף שהיה לי לקצוף', וצ"ב הכוונה בזה.

וידוע מה שאמר הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע בשם אביו הרה"ק מהר"י זי"ע על הפסוק 'וא-ל זועם בכל יום' (תהילים ז יב), ואיתא בתורה שבלעם היה יודע דעת עליון (במדבר כד מז), ופי' בגמ' (ברכות ז.) שבלעם היה יודע לבוין אותה הרגע

בו' (במדבר כג, כא), ש'מלך' הוא ראשי תיבות מוח - לב - כבד, והיינו שיהיה המוח שליט על הלב והכבד.

וזהו ענין מלכותו של החתן להבין שהמוח הוא השליט על הלב, ונותן לו הדרכה להמשך כל ימי חייו, וענין זה אין לבחור, וידוע שכל יום שבימי השבע ברכות הוא כנגד י' שנים שבחייו, ובכוח הימים האלו יחיה כל ימי חייו.

ויעזור השי"ת שיזכה החתן לבנות בית נאמן בישראל, בנין עדי עד וקשר של קיימא, ושהזיווג יעלה יפה, ויזכה שמלכותו תכון לעד, ועי"ז נזכה כולנו למלך המשיח שכן כל בית בישראל מקרב את ביאתו, ונזכה לגאולה השלמה בב"א.

וברכה מיוחדת לידדי רבי שמעון שליט"א שהוא מקרין מאור תורתו בבית מדרשינו, ויה"ר שיזכה לראות הרבה נחת מזיווג זו ומכל צאצאיו מתוך שמחה והרחבת הדעת, וכן יה"ר שיזכו כל הסבים מכל הצדדים הרבה נחת ותענוג מכל צאצאיהם מתוך אריכות ימים ושנים טובים. עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

הקצף שהיה לי לקצוף היינו במה שלא זעם הקב"ה בכל אותם הימים, ע"כ.

ויש לומר, דהנה 'חתן דומה למלך' (פרקי דר"א פמ"ז), ויש לעיין מה הוא ענין מלכותו, וביותר שעכשיו הוא מוגבל לרצונותיו של עוד אדם עמו, מה שלא היה לו בשנות בחרותו שהיה חופשי לגמרי, וכ"ק מרן אאזמו"ר זי"ע היה אומר רמז במה שמעמידין חופה על ד' עמודים להראות לחתן שמעכשיו הוא מוגבל ברשות אחרים ואינו יכול לצאת ולבוא כרצונו, וא"כ במה מתבטאת מלכותו.

אלא ראינו מקודם שבלעם היה יכול לומר 'כלם', ובספרים הק' פירשו, שהוא ראשי תיבות כבד - לב - מוח שידוע שהתאוות באים מהכבד והלב, והוא רצה לקלל את בני ישראל שתאוותיהם יהיו שליטים על מוחם, ושלא יהא המוח שליט על הלב, והנה הקב"ה הפך את הברכה לקללה כלשון הכתוב 'ולא אבה ה' אלהיך לשמוע אל בלעם ויהפוך ה' אלוקיך לך את הקללה לברכה' וגו' (דברים כג ו), ונהיה ענין 'ותרועת מלך

שמחת הבר מצוה לבן ידידנו
הד"ר ירחמיאל יעקב הכהן גדום הי"ו
יום שני פרשת מטות אור לכ' תמוז תשפ"ב

ומקובל עד למאוד הענין של ערך
כוח הדיבור.

והנה אין הכוונה בהערך לדיבור רק
לאיסור, לא לדבר דיבורים
האסורים כמו לשון הרע ורכילות או
דברים בטלים, אלא נכלל בזה גם
הענין של יחוד הדיבור לתורה
ולתפילה, ועד הבר מצוה גם אם למד
או התפלל לא היו עדיין בחשיבות
כמו עכשיו לאחר בר המצוה, במה
שהבחור מבין כראוי את חשיבות
הדיבורים הקדושים היוצאים מפיו.

והברכה אחת היא לבחור הבר מצוה
שיוכל לגדול בתורה וביראת
שמים ובתפילה, ושיוכל להעלותם
למעלה גבוה ביותר כראוי לעובד ה'
אמיתי, וכמו שחינכוהו אביו ומשפחתו,
ואנו מכירים מכבר את הרב ירחמיאל
יעקב שליט"א שהוא עובד ה' אמיתי,
ועוסק ושוקד בתורה ובתפילה בקול
רם, וב"ה שבחור שנתגדל בבית כזה
הוא מבין כראוי את חשיבות הענינים
שדיברנו, ויה"ר שיזכה לגדול בתורה
ובתפילה.

שמחה גדולה היא לי להשתתף
בשמחת הבר מצוה להבחור
אלעזר מנחם מענדל ני"ו, ויום הולדתו
נראה לי כמו אתמול, שהיה בחודשים
האחרונים לחייו של כ"ק מרן אאזמו"ר
זי"ע, ואבי הבן שלה לשאול את פי
זקני הק' לשם לתינוק וכך נקרא שמו
בישראל, והשנים חלפו והנה אנו
מסובין בשמחתו של בחור הבר מצוה.

בפרשתן (מטות) לומדים את פרשת
הנדרים, והדין הוא שעד
שנהיה אדם בן י"ג שנים אינו יכול
לנדור, שצריך הנודר להיות מופלא
סמוך לאיש עכ"פ, ויש בזה להראות
על גדול חשיבות חוש הדיבור שבאדם,
שלבן אינו יכול לנדור בקטנותו כיון
שאין בו די דעת להבין ענין ההפלאה.

החיד"א כתב על מה שנאמר 'לא
יחל דברו ככל היוצא מפיו
יעשה' (במדבר ל"ג), שאדם שיש לדיבורו
ערך וחשיבות בעיניו, ואינו מחלל
כלשון הכתוב 'לא יחל', אצלו מתקיים
הברכה של 'ככל היוצא מפיו יעשה',
וכל מה שיבקש ויתפלל לפני הקב"ה
ימלא לו משאלותיו, כיון שחשוב

דברות שיב"ק פרשת פינחס תשפ"ב קודש

וברכה מיוחדת קובעים לעצמם ושנוכה כולנו לראות הרבה נחת
 המשפחות שמסביב, שיזכו מצאצאינו הלאה, ושנוכה לגאולה
 לראות הרבה נחת מבחור הבר מצוה השלמה בבנין ביהמ"ק בביאת גוא"צ
 ני"ו, ובעזהשי"ת שמחות עד בלי די, בב"א.

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הר"ר **אברהם יונה אשר** הי"ו
לעילוי נשמת אביו
אשר זכה להסתופף רבות בשנים בצל רבוה"ק
הרה"ח רבי **ישראל מרדכי בן ר' אברהם יונה אשר ז"ל**
נלב"ע כ"ו תמוז תש"ע
ת.נ.צ.ב.ה.

הוצאות הגליון נדבת
ידידנו הר"ר **ידחמיאל יעקב הכהן גרוס** הי"ו
לרגל שמחת היכנס בנו **אלעזר מנחם מנדל** נ"י לעול תומ"צ
ויהא דעווא שיזכה לשובע שמחות
ולרוות רוב נחת ותענוג דקדושה מכל יוצ"ח
בבריות גופא ונהודא מעליא

מזלא טבא וגדיא יאה
ברכת מזל טוב מאחלים אנו מעומק הלב
קדם ידידנו היקר שביקרים העוסק בתורה ובידא"ש תדירא
החתן הבה"ח **מיכאל שלום רוזן** נ"י
לרגל שמחת אירוסיו למזל"ט בשעטומ"צ
ויהא דעווא שהזיווג יעלה יפה, ויזכה לבנות בית נאמן בישראל
על אדני התורה והחסידות, בנין עדי עד בקשר של קימא
המברכים בשמחה
יעקב יצחק פרקל דוד ליבוביץ **צבי נפתלי הלוי פלומנבוים**